

[Úvodní Stránka](#) > ... > [Vaše Práva](#) > [Základní Práva](#) > Croatia

Osvědčené postupy členských zemí týkající se Listiny

Obsah zajišťuje

Chorvatsko

Chorvatsko

Dům lidských práv v Záhřebu (Kuća ljudskih prava Zagreb) se každoročně účastní průzkumu prováděného Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) za účelem vypracování výroční zprávy o základních právech, která obsahuje kapitolu o používání Listiny základních práv na vnitrostátní úrovni. Tato zpráva uvádí přehled judikatury členských států, která se dovolává Listiny nebo na ni odkazuje, používání Listiny v parlamentních debatách a při přijímání nových právních předpisů, jakož i zahrnutí Listiny do akademických článků. Po zveřejnění zprávy Agenturou Evropské unie pro základní práva Dům lidských práv v Záhřebu zprávu poskytuje veřejně na svých sociálních sítích. Dne 31. ledna 2019 se v prostorách Domu lidských práv v Záhřebu dále konal seminář o Listině základních práv EU, který uspořádala Agentura Evropské unie pro základní práva a chorvatský úřad veřejné ochránkyně práv (Ured pučke pravobraniteljice). Tento seminář, kterého se zúčastnili zástupci občanské společnosti, nezávislých lidskoprávních institucí a další zainteresovaní právníci, se zabýval tématy, jako je důležitost a úloha Listiny, a v rámci celodenního kurzu odborné přípravy zahrnoval i cvičení související s jejím používáním v praxi.

Používání Listiny a povědomí o ní ve Vaší zemi

Vládní politiky, které podporují používání Listiny a povědomí o ní mezi zákonodárci, správními orgány, donucovacími orgány a justičními orgány

Národní antidiskriminační plán na období let 2017–2022 (dále jen „Národní plán“) ve svých úvodních kapitolách odkazuje na Listinu základních práv Evropské unie, přičemž se zaměřuje zejména na článek 21 Listiny, který zakazuje jakoukoli diskriminaci založenou zejména na pohlaví, rase, barvě pleti, etnickém nebo sociálním původu, genetických rysech, jazyku, náboženském vyznání nebo přesvědčení, politických názorech či jakýchkoli jiných názorech, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, zdravotním postižení, věku nebo sexuální orientaci. Národní plán ve své kapitole o přístupu k bydlení výslovně zmiňuje čl. 34 odst. 3 Listiny, který zdůrazňuje, že za účelem boje proti sociálnímu vyloučení a chudobě Unie uznává a respektuje právo na sociální pomoc a pomoc v oblasti bydlení, jejichž cílem je zajistit důstojnou existenci pro všechny, kdo nemají dostatečné prostředky. Prioritní oblasti Národního plánu jsou zaměřeny mimo jiné na práva, jež jsou jasně vymezená v Listině základních práv EU a zahrnují přístup k bydlení, sociální péči, zdravotní péči a službám a zboží.

Účinné uplatňování Listiny základních práv EU je jednou z horizontálních podmínek provádění evropských

strukturálních fondů. Způsob plnění tohoto kritéria upřesňuje akční plán pro sledování plnění základních podmínek (předběžných podmínek) vypracovaný Ministerstvem pro místní rozvoj a fondy EU (*Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije*). Ministerstvo pro místní rozvoj a fondy EU by mělo uspořádat odbornou přípravu pro všechny zaměstnance, kteří jsou zapojeni do systému řízení a kontroly fondů EU. Od roku 2015 se konají kurzy odborné přípravy s názvem „Zákaz diskriminace, rovnost žen a mužů a uplatňování Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením ve fondech ESI“. K dnešnímu dni se jich zúčastnilo 1 500 osob pracujících v oblasti řízení a kontroly fondů ESI a absolvují je všichni noví zaměstnanci zapojení do tohoto systému. Kurzů se účastní celkem 22 institucí, včetně ministerstev a prováděcích agentur, a zejména pak orgány státní správy, jako je Ministerstvo moří, dopravy a infrastruktury (*Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture*), Ministerstvo ochrany životního prostředí a energetiky (*Ministarstvo zaštite okoliša i energetike*), Ministerstvo výstavby a územního plánování (*Ministarstvo graditeljstva i prostornog uređenja*), Ministerstvo cestovního ruchu (*Ministarstvo turizma*), Ministerstvo zdravotnictví (*Ministarstvo zdravstva*), Ministerstvo hospodářství, podnikání a řemesel (*Ministarstvo gospodarstva, poduzetništva i obrta*), Ministerstvo kultury (*Ministarstvo kulture*), Ministerstvo zemědělství (*Ministarstvo poljoprivrede*), Ministerstvo financí (*Ministarstvo financija*), Ministerstvo vědy a vzdělání (*Ministarstvo znanosti i obrazovanja*), Ministerstvo pro místní rozvoj a fondy EU, Ministerstvo práce a důchodový systém (*Ministarstvo rada i mirovinskog sustava*) a Ministerstvo pro demografii, rodinu, mládež a sociální politiku (*Ministarstvo za demografiju, obitelj, mlade i socijalnu politiku*). Kurzy odborné přípravy probíhají ve spolupráci s Úřadem vlády Chorvatska pro lidská práva a práva národnostních menšin (*Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina*), Ministerstvem pro demografii, rodinu, mládež a sociální politiku, Úřadem veřejné ochránkyně práv a Úřadem veřejné ochránkyně práv pro osoby se zdravotním postižením (*Ured pravobraniteljice za osobe s invaliditetom*). V rámci kurzů se probírá antidiskriminační právní rámec Chorvatska, včetně Listiny základních práv EU. Kurzy odborné přípravy se zvláštním zaměřením na Listinu základních práv EU by měly i nadále probíhat pod záštitou budoucích řídicích orgánů v rámci řízení fondů ESI v příštím finančním období.

Akční plán pro monitorování předběžných podmínek, který provádí Ministerstvo pro místní rozvoj a fondy EU, navíc zdůrazňuje, že Pokyny pro příjemce finančních prostředků EU (*Pokyny pro žadatele*) rovněž stanoví strategický právní rámec odkazující na Listinu základních práv EU. V nadcházejícím období bude za účelem zavedení mechanismu pro ověřování souladu operací financovaných z fondů EU s Listinou zahrnuta do *Pokynů pro žadatele* povinnost, aby operace dodržovaly Listinu. Řídicí orgány budou muset vypracovat kontrolní seznamy pro všechny subjekty zveřejňující výzvy pro žadatele, které budou muset v seznamu jasně uvést, zda jsou zveřejněné výzvy v souladu s Listinou.

Listina základních práv EU tvoří navíc nedílnou součást systému řízení fondů ESI, zejména pro *operační program „Konkurenceschopnost a soudržnost 2014–2020“* (OPCC). Ministerstvo pro místní rozvoj a fondy EU (MRRFEU) proto vydalo dne 31. května 2016 rozhodnutí o uplatňování horizontálních zásad, podle něhož „[i]ntervence, které mají být financovány v rámci operačního programu OPCC, musí být nejen v souladu se zásadami rovnosti, ale měly by pokud možno podporovat praktické uplatňování politiky rovných příležitostí, zákazu diskriminace a přístupnosti.“ Toto ustanovení je plně v souladu s hlavou III Listiny „Rovnost“, články 21 až 26. Na základě tohoto rozhodnutí vydalo Ministerstvo pro místní rozvoj a fondy EU dne 31. června 2016 rozhodnutí o vstupu *Pokynů pro žadatele a příjemce operačního programu „Konkurenceschopnost a soudržnost“* týkajících se provádění horizontálních zásad v platnost. Na vypracování tohoto dokumentu se mimo jiné podílel Úřad vlády Chorvatska pro rovnost žen a mužů (*Ured za ravnopravnost spolova*), Úřad veřejné ochránkyně práv pro osoby se zdravotním postižením, Úřad veřejné ochránkyně práv a Úřad veřejné ochránkyně práv pro rovnost pohlaví (*Ured pravobraniteljice za ravnopravnost spolova*). Pokyny, které shrnují pojmy a ustanovení Listiny, jsou k dispozici na adrese: https://strukturnifondovi.hr/dokumenti/?doc_id=578&fondovi=esi_fondovi. Ustanovení *Pokynů pro žadatele a příjemce operačního programu „Konkurenceschopnost a soudržnost“* týkajících se provádění horizontálních zásad jsou zapracována do celé zadávací dokumentace operačního programu OPCC, v níž jim je věnována zvláštní pozornost, jak lze vidět [zde](#). Operační program OPCC rovněž Listinu podporuje prostřednictvím přímých investic do infrastruktury, které přispívají k dosažení cílů Listiny, a to investováním do infrastruktury pro nejzranitelnější skupiny společnosti, díky čemuž jsou zaručena jejich lidská práva. V současném finančním období provádí operační program OPCC investice v souladu s následujícími články Listiny: článek 35 – Ochrana zdraví, článek 14 – Právo na vzdělání, článek 24 – Práva dítěte, článek 25 – Práva starších osob, článek 26 – Začlenění osob se zdravotním postižením atd.

Oddělení pro koordinaci přípravy a realizace projektů jakožto organizační jednotka Ministerstva pro místní rozvoj a fondy EU koordinuje uplatňování horizontálních zásad zákazu diskriminace, rovnosti žen a mužů, práv osob se zdravotním postižením a udržitelného rozvoje.

Úřad vlády Chorvatska pro lidská práva a práva národnostních menšin plánuje zahrnout potřebu provádět opatření zaměřená na zvýšení povědomí a informovanosti o Listině základních práv EU a také vzdělávání o Listině základních práv EU do připravovaného strategického dokumentu týkajícího se prosazování a ochrany lidských práv (Národní program ochrany a podpory lidských práv na období let 2019–2024).

Nástroje pro lepší porozumění Listině a tomu, v jakých případech se uplatňuje

- pro odborníky z praxe (zákonodárce, správní orgány, donucovací orgány, justiční orgány, právníky),
- pro občany.

Justiční akademie (*Pravosudna akademija*) každoročně usiluje o začlenění vzdělávacího kurzu o Listině základních práv EU do svého Programu celoživotního profesního rozvoje pro soudní úředníky a další justiční zaměstnance. Akademie se rovněž podílí na projektech EU financovaných z unijních programů, které se věnují vzdělávání o Listině.

Podílí se například na projektu „Listina základních práv Evropské unie v právní praxi“ (*Posuzování Listiny*), který v Chorvatsku provádí Úřad veřejné ochránkyně práv, přičemž jedním z přidružených partnerů je Justiční akademie. V rámci tohoto projektu se čtyři soudci zúčastnili v roce 2017 dvou mezinárodních konferencí a v roce 2018 bylo uspořádáno šest jednodenních workshopů: tři obecné zaměřené se na Listinu (pro celkem 41 soudců ze Záhřebu, Splitu a Osijeku) a tři specializované zaměřené na azyl a diskriminaci, které se konaly pro celkem 46 soudců v Záhřebu.

Je také důležité zmínit projekt Nástroj pro přechod týkající se „Zvýšení kvality odborné přípravy v soudnictví – právo Unie a elektronické učení“, jenž byl dokončen v březnu 2018. Tento projekt kromě pořádání workshopů a on-line kurzů zahrnoval také vypracování učebních osnov pro poskytování odborné přípravy v oblasti evropského práva, které může Justiční akademie i nadále používat ve svých programech. Jedním z probíraných témat byla i „Listina základních práv EU: oblast působnosti a používání na vnitrostátní úrovni“, přičemž související materiály tvořily základ čtyř workshopů konaných pro celkem 60 účastníků v rámci pravidelného programu celoživotního odborného rozvoje v roce 2019.

Používání a propagace nástrojů pro výklad Listiny, které vytvořily jiné členské země EU nebo jiné zúčastněné subjekty v EU

V rámci odborné přípravy státních úředníků zapojených do legislativního procesu byla představena příručka Agentury Evropské unie pro základní práva s názvem *Uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v právu a při tvorbě politik na vnitrostátní úrovni*. Kurz poskytl Úřad veřejné ochránkyně práv ve spolupráci s Agenturou Evropské unie pro základní práva dne 30. ledna 2019.

Poté, co Agentura EU pro základní práva zveřejnila výroční zprávu o základních právech, která obsahuje kapitolu o používání Listiny základních práv na vnitrostátní úrovni, organizace občanské společnosti Dům lidských práv v Záhřebu tuto zprávu zpřístupnila na svých sociálních sítích.

Spolupráce se zúčastněnými subjekty na podporu používání Listiny základních práv EU a informovanosti o ní

Příklady spolupráce mezi obránci práv a vnitrostátními orgány, které přispívají k lepšímu povědomí o Listině a jejímu používání

Úřad veřejné ochránkyně práv ve spolupráci s Agenturou Evropské unie pro základní práva uspořádal dva workshopy zaměřené na zvýšení povědomí o Listině základních práv:

- Dne 30. ledna 2019 se v prostorách Národní školy veřejné správy (*Državna škola za javnu upravu*) uskutečnil kurz odborné přípravy pro úředníky. Cílem tohoto kurzu bylo zvýšení povědomí státních zaměstnanců zapojených do legislativního procesu o Listině základních práv, přičemž zvláštní pozornost byla věnována článku 51 určujícímu oblast použití Listiny. V rámci kurzu odborné přípravy byla rovněž

představena příručka Agentury Evropské unie pro základní práva s názvem *Uplatňování Listiny základních práv Evropské unie v právu a při tvorbě politik na vnitrostátní úrovni*.

- Dne 31. ledna 2019 proběhl v prostorách Domu lidských práv kurz pro zástupce občanské společnosti. Tento kurz byl zaměřen na možnosti používání Listiny v rámci kampaní a obhajoby lidských práv a také na podporu osob, jejichž práva byla narušena, přičemž zvláštní důraz byl kladen na strategické vedení sporu.
- Zpráva veřejné ochránkyně práv za rok 2018, doručená chorvatskému parlamentu koncem března 2019, rovněž cituje Listinu základních práv.

Příklady spolupráce mezi vnitrostátními orgány a akademickou obcí, které přispívají k lepšímu povědomí o Listině a jejímu používání

Na Právnické fakultě Univerzity v Záhřebu (*Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu*) se povědomí o Listině zvyšuje prostřednictvím přednášek určených pro studenty druhého a pátého ročníku i pro studenty postgraduálního studia.

Ve druhém ročníku jsou dvě přednášky věnovány ochraně základních práv v EU, včetně Listiny, v rámci základního kurzu s názvem Evropské veřejné právo. V pátém ročníku si studenti práv mohou zvolit kurz s názvem *Základní práva v EU* vyučovaný v angličtině. Nedávno byla rovněž vydána vysokoškolská učebnice pojednávající o základních právech v EU, zaměřená na zákaz diskriminace. Ochrana základních práv je rovněž vyučována v předmětu Orgány a právní systém EU v rámci specializovaného studijního programu Právo Unie.

Příklady nevládních iniciativ, které podporují používání Listiny a informovanost o ní ve Vaší zemi

Dům lidských práv v Záhřebu se každoročně účastní průzkumu prováděného Agenturou Evropské unie pro základní práva (FRA) za účelem vypracování výroční zprávy o základních právech, která obsahuje kapitolu o používání Listiny základních práv na vnitrostátní úrovni. Tato zpráva uvádí přehled judikatury členských států, která se dovolává Listiny nebo na ni odkazuje, používání Listiny v parlamentních debatách a při přijímání nových právních předpisů, jakož i zahrnutí Listiny do akademických článků. Jak již bylo uvedeno, po zveřejnění zprávy Agenturou Evropské Unie pro základní práva Dům lidských práv v Záhřebu zprávu poskytuje veřejně na svých sociálních sítích.

Dne 31. ledna 2019 se v prostorách Domu lidských práv v Záhřebu dále konal seminář o Listině základních práv EU, který uspořádala Agentura Evropské unie pro základní práva a chorvatský úřad veřejné ochránkyně práv a který již byl zmíněn výše. Tento seminář, kterého se zúčastnili zástupci občanské společnosti, nezávislých lidskoprávních institucí a další zainteresovaní právníci, se zabýval tématy, jako je důležitost a úloha Listiny, a v rámci celodenního kurzu odborné přípravy zahrnoval i cvičení související s jejím používáním v praxi.

■ Poslední aktualizace: 23/02/2022

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.